

FUNDACJA WSPIERANIA
INICJATYW EKOLOGICZNYCH
FOUNDATION FOR THE SUPPORT
OF ECOLOGICAL INITIATIVES
31-121 Kraków, ul. Czysta 17/4, tel./fax: 48/12/631 57 31, 631 57 32
konto/acct.: Krakowski Bank Spółdzielczy, Rynek Kleparski 8, 31-150 Kraków
nr: 25 85910007 0021 0052 2414 0001
e-mail: biuro@fwie.eco.pl, <http://www.fwie.eco.pl>
KRS 0000060308, regon 350524261, NIP 676-10-21-929

Wojewoda Dolnośląski

Plac Powstańców Warszawy 1

50-951 Wrocław

Zgłoszenie wystąpienia szkody w środowisku

Na podstawie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U.07.75.493) Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych, w związku z zanieczyszczeniem rzeki Topór, rzeki Dobrej (Widawki) i rzeki Widawy, wnosi o natychmiastowe wszczęcie postępowania w sprawie wydania decyzji nakładającej Gminę Długołęka (Długołęka, ul. Wrocławska 18, 55-095 Mirków - woj. Dolnośląskie) obowiązki przeprowadzenia działań zapobiegawczych i naprawczych w związku z wystąpieniem szkody w środowisku oraz ciągle występującym bezpośrednim zagrożeniem szkodą w rozumieniu wskazanej ustawy

Jednocześnie w związku z brzmieniem art. 24 ust. 6 ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych wnosi o dopuszczenie jej do udziału w wszczętym postępowaniu administracyjnym na prawach strony i załatwienie sprawy w terminie określonym w art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U.00.98.1071 z późn. zm.).

Uzasadnienie

Rzeka Topór, będąca dopływem rzeki Dobrej (uchodzącej do Widawy na granicy wrocławskich osiedli Psie Pole oraz Kłokoczyce) jest odbiornikiem ścieków komunalnych (w

tym także ścieków z Selgros Cash&Carry, Hala Wrocławska) z Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Mirkowie.

Gmina Długołęka jest podmiotem korzystającym ze środowiska w rozumieniu art. 6 pkt 9 ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, a działalność przez nią prowadzoną zalicza się do działalności stwarzającej ryzyko szkody w środowisku (art. 3 ustawy), wymagającej uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi (w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne Dz.U. 05.239.2019, z późn. zm.).

Z informacji uzyskanych od mieszkańców gminy Długołęka, analizy artykułów prasowych (jeden w załączeniu) oraz badań stanu wód rzeki Dobrej prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu wynika, że rzeki Topór i Dobra (a pośrednio także i rzeka Widawa) ulegają częstemu zanieczyszczeniu przez prawdopodobne niekontrolowane i nielegalne zrzuty ścieków nieczyszczonych (jak wynika z informacji uzyskanych od mieszkańców Mirkowa i Pawłowic, wbrew twierdzeniom Kierownik Wydziału Ochrony Środowiska w Urzędzie Gminy Długołęka, zawartym w załączonym artykule) z oczyszczalni ścieków Gminy Długołęka. Przykładowo taka sytuacja miała prawdopodobnie miejsce we wrześniu 2008 roku.

Już w „Sprawozdaniu z realizacji programu ochrony środowiska za lata 2004 – 2006 r. dla Powiatu Wrocławskiego”, przygotowanym przez Zarząd Powiatu wskazywano, że jednym z głównych źródeł zanieczyszczeń zlewni rzeki Widawy jest Oczyszczalnia ścieków w Mirkowie. Jednakże sytuacja drastycznie pogorszyła się, kiedy prawie rok temu ukończono budowę sieci kanalizacyjnej w Mirkowie (Stary Mirków), bowiem zdolności przerobowe oczyszczalni w Mirkowie zostały wtedy drastycznie przekroczone.

Dość poważny problem stanowi także kanalizacja deszczowa i nieczyszczone ścieki opadowe.

Taka działalność podmiotu korzystającego ze środowiska spowodowała bezpośrednio wystąpienie szkody w środowisku (w wodach rzek Topór i Dobra, pośrednio w wodach rzeki Widawy) w postaci wywołania znaczącego negatywnego wpływu na stan chemiczny, a co za

tym idzie ekologiczny obu cieków w stosunku do ich stanu początkowego. Nastąpiły zmiany stanu i funkcji elementów przyrodniczych wód obu rzek, powodujące następujące skutki (w rozumieniu rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku - Dz.U.08.82.501):

- pogorszenie jakości wód śródlądowych stanowiących środowisko życia ryb w warunkach naturalnych oraz wód przybrzeżnych będących środowiskiem życia skorupiaków i mięczaków przez zanieczyszczenie wód obu rzek przez zawiesiny (postępująca eutrofizacja rzek – znaczne odtlnienie wód i w konsekwencji śnięcia ryb), azot Kjeldahla, fosforany oraz zły stan sanitarny rzek (zwłaszcza rzeki Topór),

- pogorszenie składu gatunkowego, liczebności i struktury flory oraz fauny występującej w wodach powierzchniowych wraz z otoczeniem tych wód – zwłaszcza w związku z tym, że wody rzek nie spełniają kryteriów, jakim powinny odpowiadać wody do bytowania ryb w warunkach naturalnych ze względu na: podwyższone stężenia: azotynów i fosforu ogólnego (zmniejszenie populacji m. in. kleni, okoni – rzeka Dobra i Widawa),

- pogorszenie warunków fizykochemicznych, mających wpływ na liczebność populacji występujących tu gatunków niezależnie od jej wielkości naturalnej (np. ..: azotyny i fosfor).

Postępująca eutrofizacja (nawożenie dna rzek i rozrost roślinności) wiąże się z wzmożonym rozwojem makrofitów (duże rośliny naczyniowe, mchy, i niektóre duże zielenice), rzadziej fitoplanktonu (większe rzeki). Skutkiem tego procesu pojawienie się zakwitów (zielenice i okrzemki), pogarszaniem warunków świetlnych, wyczerpanie zasobów tlenu w warstwie przydennej, a w konsekwencji tarło niektórych ryb nie dochodzi do skutku, co prowadzi do ustępowania cennych gatunków ryb.

Takie zmiany stanu i funkcji elementów przyrodniczych mają także **wymierny i negatywny skutek dla zdrowia ludzi** - dodatkowo przecież możliwe jest występowanie w wodzie bakterii kałowych, paciorkowców i salmonelli (obniżone miano coli), co ma istotne znaczenie np.: w kontekście nawożenia pól uprawnych wodami z rzeki Topór i Dobrej.

Jednocześnie istnieje także ciągle bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku w związku z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia dalszych szkód w wodach rzeki Topór i Dobrej (pośredni Widawy) w dającej się przewidzieć przyszłości w związku z ciągłym funkcjonowaniem oczyszczalni (niewydolnej jak na istniejące potrzeby tej społeczności) i systemu odprowadzania nieoczyszczonych wód opadowych

. Jakość wód powierzchniowych uzależniona jest przecież głównie od wielkości emisji zanieczyszczeń wprowadzonych do wód z sektora komunalnego (także przemysłowych), głównie poprzez ładunek zawarty w ściekach nieoczyszczonych. Gruntowne i zgodne ze standardami prawnymi oczyszczenie ścieków pozwoliłoby na zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń organicznych wprowadzanych do zlewni rzeki Widawy.

Konieczne jest więc podjęcie odpowiednich działań naprawczych (oczyszczających wody rzeki Topór i Dobrej, prowadzących do usunięcia zagrożenia dla zdrowia ludzi i przywrócenia równowagi ekologicznej), a przede wszystkim zapobiegawczych (w oparciu o brzmienie przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 czerwca 2008 r. w sprawie rodzajów działań naprawczych oraz warunków i sposobu ich prowadzenia - Dz.U. 08.103.664)

mających na celu wyeliminowanie możliwości wystąpienia dalszych szkód w wodach. Stąd też niezbędne wydaje się wszczęcie postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji nakładającej na wskazany powyżej podmiot odpowiednie obowiązki podjęcia działań naprawczych oraz zapobiegawczych, a także poniesienia kosztów usunięcia zagrożenia dla zdrowia ludzi. Takie działania bowiem nie zostały podjęte samodzielnie przez podmiot korzystający ze środowiska.

Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych w związku z brzmieniem art. 20 ust. 1 ustawy wnosi także o nałożenie na Gminę Długoleka w drodze decyzji obowiązku prowadzenia pomiarów zawartości azotynów i fosforu w wodach rzeki Topór i Dobrej (poniżej ujścia rzeki Dobrej), co umożliwi dogłębną analizę wpływu zanieczyszczeń z Oczyszczalni ścieków w Mirkowie na stan wód obu rzek oraz pozwoli na skontrolowanie skuteczności realizacji nałożonych na Gminę Długoleka obowiązków zapobiegawczych i naprawczych na stan środowiska naturalnego.

Działając w interesie społecznym - kontrowersje związane z brakiem jakiegokolwiek zdecydowanej reakcji na zanieczyszczenie środowiska (wód obu rzek) i drastyczne zmiany jego stanu, prośby o interwencję mieszkańców, którym bliskie są idee ochrony przyrody, kierowane do Fundacji, troska o losy fauny i flory na terenach zlewni rzeki Widawy, konieczność społecznej kontroli nad inwestycjami silnie ingerującymi w środowisko jako dobro wspólne – Fundacja jako organizacja ekologiczna wnosi o dopuszczenie do udziału w postępowaniu administracyjnym na prawach strony,

Działalność w obszarze środowiska naturalnego jest uzasadniona naszymi celami statutowymi - m.in.: „działania na rzecz ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego”, „udział w postępowaniach administracyjnych dotyczących spraw związanych z ingerencją w środowisko naturalne”, „wpływanie na poprawę stanu środowiska naturalnego Polski i świata”, „występowanie do właściwych - wg kompetencji - władz lokalnych, wojewódzkich i krajowych oraz sądów z wnioskami o zastosowanie środków prowadzących do usunięcia zaistniałego zagrożenia środowiska, zaniechania naruszania środowiska, przywrócenia stanu poprzedniego lub naprawy zaistniałych szkód”.

Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych powstała w 1989 r. i działa na terenie całego kraju, w szczególności mając na uwadze problemy Województw: Małopolskiego, Śląskiego, Dolnośląskiego i Świętokrzyskiego. Jej celami statutowymi są m.in. wpływanie na poprawę stanu środowiska naturalnego Polski i świata, wspieranie społecznych ruchów ekologicznych, działalność wspomagającą rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, składanie organom administracji wniosków i zastrzeżeń do projektów planów zagospodarowania przestrzennego i do decyzji administracyjnych mających wpływ na środowisko oraz opiniowanie przedsięwzięć z punktu widzenia ich zgodności z interesami ochrony przyrody i zdrowia ludności, udział w postępowaniach administracyjnych dotyczących spraw związanych z ingerencją w środowisko naturalne itp.

W świetle powyższych uwag Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych wnosi o natychmiastowe wszczęcie postępowania administracyjnego, o jakim mowa w osnowie niniejszego wniosku i dopuszczenie jej do niego na prawach strony.

Załączniki:

- 1) statut Fundacji,
- 2) aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego,
- 3) artykuł z 29.08.2008 r. „Mirków: Rzeka Dobra nie taka dobra”, Gazeta Wyborcza

„Mirków: Rzeka Dobra nie taka dobra”

Lucyna Róg

2008-08-29

Oczyszczalnia ścieków w Mirkowie od kilku lat nie jest w stanie w pełni przerobić wszystkich spływających do niej nieczystości. Mieszkańcy gminy Długołęka skarżą się na zanieczyszczanie potoku Topór i rzeki Dobra, do której odprowadzane są nie całkiem oczyszczone wody. Po podpisaniu umowy na modernizację oczyszczalni sytuacja ma się poprawić

- Jeszcze w ubiegłym roku pływały tutaj ryby i kaczki, a na dnie rzeki widać było piasek. Dzisiaj można o tym tylko pomarzyć. Zapach i konsystencja Dobrej nie pozostawia wątpliwości, że rzeka jest zanieczyszczana - mówi Jerzy Szachowski, mieszkaniec Pawłowic.

- Sprawa jest absurdalna, ponieważ ci, którzy nie mają kanalizacji, wywożą swoje szamba do oczyszczalni w Mirkowie, a później te ścieki i tak do nich wracają, tyle że w rzece. Z wody rzecznej korzystają rolnicy, którzy nawożą nią swoje pola. Nie rozumiem, jak gmina mogła wydać pozwolenie na wylewanie ścieków do Topora, skąd trafiają do Dobrej - dziwi się nasz Czytelnik.

 Do rzeki nie są jednak wylewane ścieki, a jedynie nie całkiem oczyszczone zrzuty ściekowe. Już kilka lat temu zdolności przerobowe oczyszczalni w Mirkowie zostały przekroczone.

- Ścieki oczywiście przechodzą przez oczyszczalnię i nie wylewa ona do rzeki zanieczyszczeń. Jednak, aby były one w pełni oczyszczone powinny być dłużej oczyszczone i natleniane, a takiej możliwości w tej chwili nie ma - tłumaczy nam Tadeusz Luty, kierownik wydziału ochrony środowiska w Urzędzie Gminy Długołęka.

Sytuacja ma się poprawić już w przyszłym roku. Po trwających ponad rok problemach związanych z przetargiem na modernizację podpisano umowę z poznańską firmą. Prace zakończą się do końca lipca 2009 roku. W oczyszczalni będzie przerabianych 700-2,5 tys. metrów sześciennych na dobę.

Gmina musi poradzić sobie z problemem ścieków do 31 sierpnia 2009 roku, kiedy minie

termin wyznaczony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. W przypadku jego przekroczenia będzie musiała zapłacić kilkuset tysięcy kary za niespełnienie norm czystości wody przerabianej przez oczyszczalnię.

Źródło: Gazeta Wyborcza Wrocław